

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in tožise v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-611. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE v Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaia vsak torek in petek

Ljubljana, petek 12. junija 1942-XX

Cena posamezni številki 0'60

Občni zbori sindikatov trgovinskih strok

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine vabi članstvo na naslednje skupščine sindikatov:

Dne 13. junija ob 11. uri v prostorih Združenja trgovcev (Trgovski dom):

Sindikat trgovcev z lesom, poštvo, suho robo in lesnimi izdelki.

Dne 14. junija ob 9. uri v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti:

Sindikat trgovcev s špecerijskim, kolonialnim in materialnim blagom ter z delikatesami.

Dne 16. junija ob 10. uri v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti:

Sindikat gostinskih podjetij.

Dnevni red je naslednji:

1. Otvoritev skupščine.
2. Čitanje določil sindikata.
3. Volitev predsednika sindikata.
4. Volitev zastopstva sindikatov.
5. Slučajnosti.

Za stroke, ki niso navedene v gornjem razporedju, se bo vrstni red še določil.

Reklamacijski odbor

pri finančni direkciji bo v ponedeljek reševal prizive proti davčni odmeri davkoplačevalcev iz Ljubljane. Prizadeči naj svoje želje izrazijo članu tega odbora veletržcu g. Albinu Smrkolju, Vošnjakova ulica.

Razdeljevanje petroleja za razsvetljavo

Dodatno k prejšnjim navodilom o razdeljevanju petroleja za razsvetljavo in v druge namene, a v smislu razpisa Visokega komisariata — urada civilne motorizacije št. 917/ad z dne 28. maja t. l. se pojasnjuje naslednje:

Od junija t. l. dalje bodo mogli trgovci detajlisti (oz. pooblaščenec občin), ki jim je poverjeno razdeljevanje petroleja, dvigniti petrolej pri veletrgovcu le proti predložitvi ustreznih nakaznic, ki jih za razsvetljavo izdajo prebivalcem (potrošnim edincem) pristojni župani, oz. v obrtni in industrijske namene posameznim obratom Zbornica za trgovino in industrijo. Hkrati morajo z nakaznicami za pretekli mesec predložiti ob nabavi petroleja tudi poimenski seznam konsumentov, ki so pri detajlistu nabavili petrolej.

Veletrovci bodo lahko pri A. G. I. P. nabavili petrolej za prebivalstvo le proti predložitvi odrezkov, oz. nakaznic ustrezne količine, ki jih bodo prejeli od detajlistov v smislu gornjega odstavka.

Z ozirom na to naj občine v skladu z izdanimi navodili in v sorazmerju z nakazano količino petroleja izdajo radi nabave petroleja, potrebne za razsvetljavo ali v druge namene, posameznim potrošnim edincem nabavne bone, ki upravičujejo nabavo blaga pri trgovcu detajlistu.

Hkrati obvestite o gornji ureditvi oddaje petroleja tudi zainteresirane trgovce-detajliste in gro-siste tamkajšnjega območja.

Poravnajte naročnino!

Načela za bodoče evropsko lesno gospodarstvo

V posebni, Finski posvečeni številki je objavljen »Internacionaler Holzmarkt« velik članek o gozdnem in lesno-gospodarskem veleprostoru nove Evrope, ki ga je spisal vodja nemškega državnega gozdnega urada Parchmann. V članku poudarja avtor, da se mora s političnim preoblikovanjem Evrope zvezati tudi nova ureditev evropskega gospodarstva. To je zlasti potrebno za lesno gospodarstvo, ki je že pred vojno skušalo ustvariti mednarodno sodelovanje vseh lesnih interesov, o čemer zgornjo pričajo razni mednarodni odbori, ki so se ustanovili pred vojno. Ob koncu svojega članka pa navaja avtor 10 načel, po katerih naj bi se organiziralo novo evropsko gozdno in lesno gospodarstvo. Ker se ta načela v znatni meri že izvajajo v današnji Nemčiji in tudi nekaterih drugih državah, je dobro, da se seznanijo z njimi tudi naši lesni krogi.

Ta glavna načela so naslednja:

1. Gospodarstvo veleprostoru priznava samostojna narodna gospodarstva narodov in njih strem-ljenje, da predvsem krijejo lastno potrebo na lesu.

2. Gozdna in lesna gospodarstva evropskih držav pa imajo skupna posvetovanja, da pripravijo urejeno izmenjavo lesnih presežkov s pomočjo vladnih odborov. V ta namen se izdela skupni lesni go-spodarski načrt, ki naj ugotovi v lesno-proizvodnih deželah presež-ke lesa, v lesno-potrošnih državah pa njih življenjsko potrebo na lesu.

3. V tem gospodarskem načrtu naj bi se predvsem gledalo na to, da se doseže ravnovesje med proiz-vodnjo in potrošnjo. Pot k dose-ženju ravnovesja je v dvigu lesne proizvodnje v državah, kjer se go-zdovi še ne izkoriščajo v zadostni meri. Če bi se doseglo ravnovesje med proizvodnjo in potrošnjo, bi se dosegla tudi stabilizacija cen in preprečile bi se nevarne krize.

4. Doseči se mora čim bolj ena-komerna in zagotovljena dobava lesa potrošnim državam, proiz-vodnim državam pa bi se moral za-gotoviti reden odjem lesa, da bi se odpravila nestalnost na trgih.

5. Lesni presežki bi se morali voditi na trge po najkrajši poti, da bi se dosegli čim večji pri-hranksi na prevoznini. S tem bi se pocenila proizvodnja.

6. S skupnim lesnogospodarskim industrializacijskim načrtom se mora doseči pri ustanavljanju no-vih lesno-predelovalnih obratov določen red, da se prepreči usta-navljanje preštevilnih ali kapital-no premalo podprtih obratov, ki bi mogli povzročiti nevarne krize, nastale zaradi prevelike ali pre-male proizvodnje. Prej običajni boj za evropske trge se mora na-domestiti z redom v proizvodnji in odjemu. Pri ustanavljanju no-vih obratov se mora gledati ne sa-mo na to, če imajo ti obrati za-dostne količine surovin na razpo-lago. Podjetja naj se ustanavljajo predvsem tam, kjer je surov les.

7. Odpravijo naj se vse težave in ovire v lesni trgovini, zlasti pa naj se izdelajo predlogi za spremembo iz prejšnje gospodarske dobe iz-virajočih carinskih sistemov, pri

čemer se morajo upoštevati inte-resi domače proizvodnje držav, ki tvorijo gospodarski veleprostor.

8. Izdelajo naj se načrti in pred-logi za izgradnjo prometnih zvez po vodi in po kopnem ter naj se pri tem upoštevajo potrebe gospo-darskega veleprostoru, zlasti z ozi-rom na gozdove, ki bi se na novo izkoriščali. Ker je pričakovati dvig lesnega prometa tako po vodi ko po kopnem, naj se rešijo novo nastali transportni problemi s pripravo zadostnih transportnih prostornin.

9. Skupna izdelava predlogov za smiselno uporabo surovega lesa naj se pripravi ter naj se pri tem skuša doseči prihranitev lesa.

V ta namen naj se ustanovi meddržavna komisija za lesno teh-

niko, ki naj z najbolj primernimi tehničnimi ukrepi doseže najbolj racionalno uporabo lesa. V tej ko-misiji naj bi bili vodilni lesni strokovnjaki. Komisija naj bi na podlagi izvedeniških mnenj ter vladnih predlogov pristojnim vlad-am svetovala potrebne tehnične ukrepe za dvig lesne proizvodnje ter preprečenje neracionalne po-trošnje lesa.

10. Uvedli naj bi se mednarodni trgovinski promet olajšujoči pred-pisi, določila skupna pravila glede sortiranja lesa ter skupnih mer.

To bi bila glavna načela, ki naj bi se izvedla in ki bi se morala že danes pripravljati, da bi se moglo čim prej urediti lesno gospo-darstvo v novem evropskem gospo-darskem veleprostoru.

Donava in južnovzhod-ne evropske države

Plovba po Donavi se je v zad-njem desetletju močno razvila in Donava je zdaj najkrajša in tudi najcenejša pot iz sredine Evrope do obal Črnega morja. Velike pro-metne in gospodarske važnosti Donave se zavedajo vse obdonav-ske države, ki tudi skrbijo za plovbo po Donavi in za pristani-šča. Vse to so dobre in pozitivne strani velike reke in dežel ob njej, Donava in njeni pritoki pa imajo tudi svojo senčno, negativ-no stran, ki mora v enaki in še večji meri kakor dobra, pozitivna stran zanimati vse obdonavske de-žele. Kakor skrbijo te dežele za plovbo po veliki reki ter za iz-koriščanje njenih vodnih sil in ribjega bogastva, tako bi morale vzajemno skrbeti tudi za to, da se vodovje Donave in pritokov ne bo razlivalo čez svoje bregove.

Od izlivov Donave imajo največ škode pokrajine na Madžarskem in v Bolgariji. Katastrofalne po-plave na Madžarskem so bile že nekajkrat opisane, v Bolgariji pa so izlivi iz Donave najbolj nevar-ni pokrajini med Vidinom in Lo-mom. Tudi letos so bile nekatere vasi te pokrajine zalite in opusto-šene. Nevarnosti Donave in njenih pritokov pa niso samo v uničeva-nju človeških življenj in blaga, ka-dar se vodovje razlije čez brego-ve, temveč tudi v tem, da je v pokrajinah in deželah ob Donavi in pritokih stalno močno ovirana in omejena kmetijska produktiv-nost.

To je dokazano z ugotovitvijo, da pride na obdonavske dežele, ki zavzemajo skoraj eno tretjino celinske Evrope brez Rusije, sa-mo 20% od evropske agrarne proiz-vodnje. Ta nizki odstotek agrarne proizvodnje na veliki površini je posledica poplav, ki jih povzro-čajo Donava in njeni neregulirani pritoki.

Na Hrvatskem se bo dalo z re-gulacijami in melioracijami pridobi-ti okrog 900.000 ha rodovitne zemlje. S samo regulacijo Save se bo v nekaj letih pridobilo in ob-varovalo 226.000 ha dobrih zem-ljišč. V Bolgariji so ob Donavi ve-lika močvirja. V tako zvanj »Balti« je s trstiko in ločkom obra-ščenih 370.000 ha, v donavski delti

pa 276.000 ha. Precej močvirja bi se dalo izsušiti, loček in trstiko pa je mogoče uporabljati pri proiz-vodnji celuloze. Slovaška je le-tos za regulacije in vodne napra-ve določila 350 milijonov slovaških kron, posebej pa še za zelo nujno regulacijo reke Váhe 150 milijo-nov. Na Madžarskem bodo znašali letos stroški za izvedbo najvaž-nejše regulacije in melioracije 28.3 milijona pengö.

Tako so v vseh državah ob Do-navi v teku razna dela, da se omili slaba stran veletoka in pri-tokov. Ko bodo na Slovaškem re-gulirali Váho, na Hrvatskem pa Savo, se bo zboljšal položaj na obeh bregovih Donave, ker pa vpliva ta velika reka na usodo in gospodarstvo vseh držav ob svoji strugi, je jasno, da morajo biti smotno uvedena ter strnjena vsa dela za zboljšanje toka ter za re-gulacijo vseh pritokov. Z drugimi besedami povedano: kakor je me-dnarodna plovba po Donavi in iz-koriščanje njenih vodnih sil, tako mora postati mednarodna tudi vsa skrb za urejevanje Donave in nje-nih pritokov.

Monopolski dohodki Bolgarije

Po poročilu bolgarskega finanč-nega ministrstva so se dohodki od državnih monopolov letos od za-četka leta do 30. aprila zvišali za 589 milijonov levov. Lani so v tem razdobju znašali 822, letos pa 1411 milijonov levov.

Bilanca romunske družbe za kemično industrijo

Letno poročilo družbe »Nitro-gen«, ki predstavlja večino romun-ske kemične industrije, naglašja, da se je proizvodnja obdržala na predvojni višini, v nekaterih obra-tih pa celo dvignila. Najbolj se je dvignila proizvodnja karbida, ki je leta 1940. znašala 697 ton, lani pa že 3844 ton. Od leta 1936. se mo-čno zvišuje tudi proizvodnja amo-nijaka, ki je lani dosegla že 1223 ton. Zvišala se je tudi proizvodnja natrona, zmanjšana pa je bila proiz-vodnja solne kisline. Družba je imela lani 282 milijonov denarne-ga prometa, čistega dobička pa ne-kaj nad deset milijonov levov.

Predpisi o porazdeljevanju obutve

Dodatno k okrožnici Visokega komisariata z dne 3. IV. 1942-XX, VIII No. 30/143-42 glede števila točk obutve se odreja:

1. Za telovadne čevlje moške, ženske in deške, pri katerih so gornji deli iz tkanine, spodnji pa iz regenerirane gume, se določajo te točke:

moški in ženski čevlji 20 točk, deški čevlji 10 točk, otroški čevlji 5 točk,

Glede tu navedenih točk osta-nejo v veljavi mere, odrejene v okrožnici Vis. komisariata z dne 17. dec. 1942, VIII No. 4776/172.

2. Čevlji, ki so izdelani iz same slame, so izvzeti od točk.

3. Točka 9 okrožnice Visokega komisariata z dne 12. maja 1942, 30/143/42, se nadomešča z nasled-njo:

»Lesene coklje, razen tistih, ki se popolnoma iz lesa ali imajo en sam preprost kožnat jermen ali trak iz tkanine, da se z njim pri-vežejo na nogo:

- a) otroške 5 točk,
- b) drugačne 10 točk.«

Gospodarske vesti iz Madžarske

Na Madžarskem se je v zadnjih letih močno dvignila potrošnja umetnih gnojil. Najbolj se kmetje zanimajo za gnojila, ki vsebujejo nitrogen, kalij in soliter. Superfosfat mora Madžarska uvažati in zato ne more v večji meri iz njega izdelovati umetnih gnojil, na raz-polago pa ima surovine za nitro-gen vsebujoča gnojila. Takih gno-jil je Madžarska pred vojno proiz-vajala na leto po 3600 vagonov in je šlo od tega do 1000 vagonov v Egipt. Zdaj pa proizvaja po 4200 vagonov in je še to premalo za domačo potrošnjo.

Od perutninarstva ima Madžar-ska na leto okrog 250 milijonov pengö dohodkov. Na perutninar-stvo pride od madžarskega agrar-nega izvoza do 20%, od vsega iz-voza pa 10 do 12%.

Delniška družba za predelova-nje rudninskega in rastlinskega olja je bila ustanovljena v Budim-pešti z glavnico 12 milijonov pen-gö. Nova družba bo ustanavljala tudi rafinerije za olje.

Nakupovanje surove smole je trgovinsko ministrstvo centralizi-ralo ter poverilo Madžarski del-niški družbi za kemične pro-dukte.

Izvoz portugalske kolonije Angole

Iz letnega poročila Portugalske banke je razvidno, da je imela Angola v Zapadni Afriki, ki je že od leta 1575. portugalska kolonija, lani izredne trgovinske uspehe. Izvoz koruze, ki je znašal l. 1938. blizu 129.000 ton, se je dvignil na 155.000 ton, izvoz bombaža pa od 2700 na 4300 ton. Znatno so se razširili obrati diamantne, mlin-ske in sladkorne industrije, ki so izvozili svoje proizvode leta 1938. v vrednosti 338 milijonov, lani pa v vrednosti 434 milijonov esku-dov, kar je rekord v dvajsetletni dobi. Uvoz se po količini in vred-nosti ni dosti spremenil. Lani je bil vreden 233, leta 1938. pa 231 milijonov eskudov. Trgovina s Portugalsko se je od začetka vojne močno dvignila, ugodno pa se raz-vija tudi trgovinski promet s Špa-nijo.

Iz italijanskega gospodarstva

Stalna komisija mednarodnega poljedelskega instituta v Rimu je imela te dni svoje zasedanje, katerega so se udeležili predstavniki Italije, Nemčije, Madžarske, Bolgarije, Japonske, Španije, Turčije, Finske, Irske, Danske, Portugalske, Švice, Argentine, Čila, Kolumbije, Irana, Paragvaja, Romunije in Slovaške.

Zasedanje italijansko-slovaške komisije za les je v glavnem končano. Komisija je določila enotne cene za izvoz lesa in podrobni kontingent. Ves kontingent za izvoz slovaškega lesa v Italijo znaša letos 75.000 kubičnih metrov.

Za uvoz zdravil iz Italije je romunska vlada določila 50 milijonov lejev. Zdravila bo naročil in prevzel iz Italije romunski centralni urad za socialno zavarovanje, ki bo dobil tudi iz Nemčije zdravila za sto milijonov lejev.

Delovni čas denarnih zavodov v Italiji je spremenjen tako, da bo med tednom od 8.30 do 15. in ne kakor doslej samo do 14. ure. Poslovalni čas za blagajne pa je od 8. junija dalje od 8.30 do 12.30 ure.

Družba Alfa Romeo, ki ima v Milanu in Neapolju tvornice za avtomobile in letalske motorje, je imela lani 16.24 (prejšnje leto pa 14.9) milijona lir čistega dobička, dividenda pa znaša 6%. Družba navaja v svojem letnem poročilu, da se že sedaj bavi s produktivskimi načrti za dobo po vojni.

Družba Società Italiana Ernesto Breda, ki proizvaja poleg železniškega materiala in motorjev najrazličnejše proizvode težke in strojne industrije, kaže v bilanci nove znatne investicije. Od lani je udeležena pri železarni Acciaierie Romane, ki pridobiva železo iz morskega peska ter gradi veliko hidrocentralo na Tiberi. Družba Breda je glavnicu povišala od 200 na 250 milijonov, njen čisti dobiček pa je lani znašal 17.2 (prejšnje leto 13) milijona lir.

Zastopniki bolgarske industrije so si v Milanu ogledali obrat Montecatini ter nekatere druge industrijske naprave. Iz Milana so odpotovali v Venecijo.

Italijansko statistično društvo je organiziralo v Rimu svoj peti znanstveni kongres, ki ima na programu številna predavanja o statistični stroki v skladu s sodobnimi potrebami.

Za rudosledna dela so določene razne davčne in carinske olajšave, ki veljajo predvsem pri uvozu strojev, strojnih delov in materiala, ki je potreben pri rudoslednih delih. V prvi vrsti veljajo te olajšave za industrijo premoga in lignita v Istriji in na Sardiniji.

Zastopniki italijanskega rokodelstva so obiskali te dni Sofijo. Italijanski rokodelci so bili sprejeti od bolgarskega zunanjega ministra, potem pa so si kot gostje bolgarske zveze obrtnikov in rokodelcev ogledali razne obrate in ustanove.

Pokrajinski odbor za cene je bil ustanovljen v Spalatu, da bo sodeloval s pokrajinskim prehranjevalnim odborom. V odboru za cene so zastopniki najvažnejših gospodarskih panog in potrošnikov.

Občni zbori

»Motvoz in platno«, d. d. v Grosupljem ima 20. redni občni zbor 25. junija ob 11. v posvetovalnici Ljubljanske kreditne banke. Delnice se morajo položiti pred obnim zborom pri blagajni Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani ima redno glavno skupščino delničarjev dne 26. junija ob 17. uri v sejni dvorani na mestnem magistratu. Delnice se morajo položiti dva dni pred glavno skupščino pri mestni blagajni.

Raztegnitev obveznosti poseka na nadaljnje zemljiške pasove ob cestah in železnicah

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbu:

Clen 1. — Obveznost poseka, odrejena z naredbu z dne 8. maja 1942-XX št. 87, se razširja nadalje na sledeče pasove:

Vzdolž železnice Logatec—Ljubljana: na obeh straneh razdela med Štampetovim viaduktom in km 590.500.

Vzdolž ceste Logatec—Laze: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Logatec—Rovte: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Kalce—Hotedršica: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž železnice Trebnje—Mirna—Krmelj: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Trebnje—Mirna—Mokronog—Krmelj: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Novo mesto—Uršna sela—Semič—Črnomelj—Gričlje: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Novo mesto—Straža—Soteska: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Črnomelj—Gradac—Metlika—Božakovo: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Črnomelj—Tančeva gora—Vinica: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Črnomelj—Tribučje: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Črnomelj—Dobličje: na obeh straneh cele proge.

Vzdolž železnice Ljubljana—Metlika: na obeh straneh razdela med postajama Višnja gora in Mirna peč.

Clen 2. — Za posek pasov iz prednjega člena veljajo nespremenjeno določbe, za kršitelje le-teh pa kazni iz naredbe z dne 8. maja 1942-XX št. 87.

Clen 3. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 6. junija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Nameravana elektrifikacija bolgarskih železnic

Bolgarski časopisi so poročali, da proučuje bolgarska vlada načrt o elektrifikaciji bolgarskih železnic. Kakor pa je razvidno iz izjave bolgarskega ministra za javna dela, je ta vest prezgodnja. Minister je namreč izjavil, da je imela dosedaj bolgarska elektrifikacija samo lokalni značaj. Najvažnejša naloga je danes, da se dvigne življenjska raven na Bolgarskem. Dokler to ni doseženo, je zaradi nezadostnih bolgarskih denarnih sredstev elektrifikacija nemogoča. Elektrifikacija železnic bi namreč zahtevala zelo velike zneske. Šele potem, ko bo Bolgarska oskrbljena s ceninim električnim tokom, ko bodo krite potrebe kmetijstva, industrije in obrti na električnem toku, se more misliti na elektrifikacijo železnic. Tok mora biti zelo poceni, če se naj uporabi za elek-

trifikacijo železnic. Zato bi se morale najprej zgraditi vodne centrale in elektrarne, ki bi uporabljale kot kurivo premogovne odpadke.

O bolgarskem elektrifikacijskem načrtu pa navajajo listi naslednje podatke. Vsi izdatki bi znašali 18 milijard levov in bi se potrošili v 20 letih. Industrije, zasebna podjetja in sindikati naj bi dali pet milijard levov, dve milijardi naj bi prispevale občine in zadrage. Ostanek bi se dobil z obdačenjem električnega toka, in sicer bi veljala kilovatna ura 35 stotink. Pri sedanji letni potrošnji v višini 300 milijonov kWh bi dal ta davek v začetku 100 milijonov levov na leto, v kasnejših letih, ko bi potrošnja električnega toka narasla, pa znatno več.

Proizvodnja olivnega olja

Dolga desetletja je dobivala celinska Evropa velike količine jedilnega olja iz čezmorskih dežel, zdaj ko tega uvoza ni več, pa je postalo zelo važno vprašanje samopreskrbe. Narodi ob Sredozemskem morju gojijo oljko že od davnih časov in se smatra poškov-

dovanje oljčnih nasadov pri njih za velik zločin. Največji pridelovalci oliv so Španija, Portugalska, Italija, Grčija in Francoska Severna Afrika. Proizvodnja olivnega olja je bila v razdobju 1929. do 1937. naslednja (1000 ton):

	Najboljša letina	Najslabša letina	Povpreč.
Španija in Portugalska	1929 = 735.9	1930 = 132.2	427.1
Italija	1929 = 289.5	1930 = 125.0	209.4
Grčija	1937 = 173.1	1936 = 72.6	109.2
Francoska Severna Afrika	1929 = 105.1	1936 = 31.6	71.3

Oljčni nasadi Španije obsegajo skoraj dva milijona ha, bili pa so močno poškodovani med državljansko vojno. Leta 1929. je pridelala Španija blizu 600.000 ton olivnega olja, zadnji pridelek pa cenijo na okroglo 400.000 ton.

Potrošnja olivnega olja v Španiji je znašala v mirni dobi po povprečju leta 1929. do leta 1937. okrog 300.000 ton na leto. Nemški listi naglašajo, da je ta potrošnja v primerjavi z nemško prevelika. Na vsakega prebivalca Španije je prišlo na leto 12.5 kg olivnega olja. Italijansko potrošnjo masti cenijo na 12 kg letno za vsakega prebivalca in pride od tega na samo olivno olje 5.7 kg. Potrošnja olja je v Španiji večja zaradi tega, ker so zaloge krušnega žita in krompirja ter mesa bolj skromne. Čeprav se v Španiji potrošnja olivnega olja še ni zmanjšala,

ostane vendar še od zadnje letine okrog 100.000 ton olivnega olja za izvoz. Važno pa je tudi to, da se da proizvodnja olivnega olja še znatno povečati ne samo v Španiji, temveč tudi v drugih deželah, ki bodo presežke svojega olivnega pridelka rade zamenjale za druga živila, ki jih same ne morejo dovolj pridelati.

harva, plesirain
kemično snaži
obleke, klobuke
itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Šelenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Trgovinski register

Vpisi:

Jakob Obreza, Begunje nad Cerknico. Obratni predmet: trgovina z lesom.

Andrej Devjak, Dol. Logatec. Obratni predmet: trgovina z lesom. Japelj Franc, Dolenji Logatec. Obratni predmet: trgovina in izvoz lesa.

Udovič Anton, Dolenji Logatec. Obratni predmet: trgovina z lesom.

»Službeni list za Ljubljansko pokrajino«

kos 46, z dne 10. junija je objavil: Naredbe Vis. komisarja: Disciplinska sodišča za javne nameščence — Ustanovitev pokrajinskega sanitetnega sveta — Raztegnitev obveznosti poseka na nadaljnje zemljiške pasove ob cestah in železnicah — Sprememba cenika zdravilnih specialitet.

Nemška razstava v Sofiji

Te dni je bila v Sofiji odprta deseta razstava nemškega gospodarstva in tehnike. Njeno označilo je »Razstava nemške električne industrije«. Razstave se je udeležilo okrog 20 nemških tvrdk, ki razkazujejo stroje in orodje za industrijo, obrt, kmetijstvo, zdravstvene ustanove in gospodinjstvo.

Finska industrija vžigalic

Industrija vžigalic na Finskem ima staro tradicijo. V Helsinkih so izdelovali vžigalice že l. 1844., prve tovarne vžigalic pa so nastale v letih 1850. do 1860. Leta 1885. je bilo na Finskem 11, leta 1906. pa 16 takih tovarn. L. 1906. je znašala proizvodnja okrog 182 tisoč zabojev, leta 1929., ko je bilo samo še 6 tovarniških obratov, pa 498.000 zabojev. Z mehanizacijo izdelovanja se je število obratov močno znižalo, proizvodnja pa se je potrojila. Zdaj obratuje na Finskem pet velikih tovarn za vžigalice; štiri so domače, ena pa je last švedskega vžigalnicega koncerna. Leta 1939. so producirale vse tovarne na Finskem 409.247 zabojev po 1000 škatlic in so od tega izvozili 158.823 zabojev. V prejšnjih letih so izvozili približno polovico proizvodnje, ki je bila največja v letih 1925. do 1930., ko je presegala 500.000 zabojev.

Denarstvo

Svedski zlati zaklad je znašal koncem aprila 1175 milijonov švedskih kron, devizni zaklad pa 620 milijonov kron. Iz izkazov švedske banke je razvidno, da je banka velik del svojih deviz pretvorila v zlato.

Po ustanovitvi Ukrajinske narodne banke v Rovnu je uvedel državni komisar za Ukrajino klirinški plačilni promet med Ukrajino in Nemčijo, in sicer preko nemške obračunske blagajne v Berlinu.

Gospodarske vesti

Po novi italijansko-bolgarski trgovinski pogodbi bo znašal blagovni promet med obema državama več ko eno milijardo lir. Lansko leto je dosegel ta promet samo 800 milijonov lir.

Hrvatski uradni list je objavil naredbu o ustanovitvi rudarske šole v Zenici. Finansiranje šole morajo zaenkrat prevzeti hrvaški rudniki in plavži.

Za ravnatelja »Pohita« v Zagrebu je bil imenovan dr. Lamer, drž. tajnik v ministrstvu za TOI. Dosedanji člani uprave so bili večinoma razrešeni.

Gospodarska podjetja na Hrvatskem morejo odslej z dovoljenjem trgovinskega ministra spremeniti svoje ime in prenesti svoj sedež v drug kraj z navadnim sklepom ravnateljstva. Pristanek upravnega sveta ali občnega zbora ni več potreben.

Tri hrvatske tovarne za vžigalice izdelajo po podatkih hrvatske monopolne uprave 420 milijonov škatlic vžigalic. Od teh se porabi 120 milijonov škatlic doma, 300 milijonov pa se izvozijo.

V Posavini na Hrvatskem bo dobra letina, kakor poročajo hrvaški listi.

Izdelovanje in prodajanje sladolea je hrvaški minister za trgovino zopet dovolil.

Veleposelstvo Belje je madžarska vlada izročila bivšim lastnikom.

Zagrebska elektrarna je pozvala svoje odjemalce, da štedijo s tokom, ker se premore težko nabavljajo. Dovoljena bo samo potrošnja toka v množini, ki so jo potrošili naročniki lansko leto.

Bolgarska je izdelala petletni načrt za izgradnjo svoje trgovinske mornarice. Vsi stroški so proračunani na 700 milijonov levov. Dosedaj je znašal delež Bolgarske v donavski mornarici samo 1.5%. Sedaj naj bi se zgradilo 50 novih vlačilcev, tri velike tovarne ladje, 3 manjši osebni parniki, več pontonov za pristajanje in dok za popravila.

Vsako samovoljno zviševanje cen življenjskih potrebščin namerava prepovedati bolgarska vlada za ves čas vojne.

Romunija je lani pridelala 27.000 vagonov semen sončnic. Celotna potreba Romunije na jedilnem olju znaša 6500 vagonov, za kar je potrebno 26.000 vagonov semen.

Med Madžarsko in Nemčijo je bila sklenjena pogodba, po kateri se je Madžarska zavezala, da bo vse svoje presežke sadja in povrtnine odstopila Nemčiji. Potrebne hladilne vagonce za prevoz sadja in zelenjave bodo dale madžarske železnice.

Poenostavljenje v nemški zunanji trgovini je odredil nemški gospodarski minister. Število formularjev, ki so jih dosedaj morale izpolnjevati tvrdke, se bo znatno zmanjšalo.

Vsi avtomobili in njih deli se morajo v Turčiji popisati. Prodajo vseh teh predmetov je ministrstvo za oskrbo prepovedalo.

Predsednik Švicarske banke se je izjavil proti želji izvoznikov, da bi se znižala vrednost švicarskega franka, ker ne bi bila devalvacija švicarske valute v korist švicarskega gospodarstva.

V Franciji bodo zgradili več tovarn za izdelavo sintetičnega bencina. Glavnicna družbe, ki bo zgradila te tovarne, znaša 80 milijonov frankov. 30 odstotkov glavnice prevzame francoska država.

INDUSTRIA COMMERCIO ARTICOLI TECNICI

Antonio Quintavalle S. A. - TRIESTE

Via Cesare Battisti n. 4 — Telefon 68-38

Delniška glavica Lit 1.000.000.— povsem vplačana

Prodajni urad z zalogo:

Ellii, Zerboni & Co. — Orodje za mehaniko in industrijo.

Filp — Precizne pile, rašple in mizarsko orodje. S. A. Mole Norton — Brusilne kolute in strgalne pile.

S. I. A. U. — Jeklo za orodje, konstrukcije in nerjaveča jekla.

S. A. Acciaierie Bolzano — Lito in kovano, surovo in obdelano železo.

S. K. F. — Kroglični in valjni ležaji.

»TAS« — AVTOMATIČNE STRUŽNE GLAVE ZA REZANJE NAVOJEV NA ZAKLOP.

Zastopstvo: Drago Čeferin, Ljubljana, Gledališka 7.

Telefon 27-57